

Fremsat den 10. april 2013 af Henning Hyllested (EL), Stine Brix (EL), Per Clausen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af loven om Rejsegarantifonden

Folketinget opfordrer regeringen til inden udgangen af 2013 at fremsætte forslag om en ændring af loven om Rejsegarantifonden.

Ændringen skal:

- Omfatte alle flyselskaber, der beflyver de danske lufthavne.
- Sikre, at alle flyselskaber indbetaler et beløb på 5 kr. pr. rejsende til opbygning af fondsformuen, således at den rejsende ikke skal betale for dette.
- Sikre en reel beskyttelse af de rejsende mod tab ved et flyselskabs konkurs, således at både billetten, eventuel hjemtransport, og følgeomkostninger dækkes.
- Sikre, at de rejsende ikke lades i stikken i udlandet, hvis flyselskabet, de rejser med, går konkurs, ved at Rejsegarantifonden aktivt hjælper de strandede rejsende.
- Indføre en bagatelgrænse, så det kun er udgifter til billetter og hjemrejse over et vist beløb, der dækkes af ordningen. Selvriskoen kan i givet fald være et fast beløb pr. billet og udgøre 500 kr.
- Pålægge flyselskaberne pligt til at oplyse om konkursgarantien og de rejsendes rettigheder i øvrigt ved køb af billetten, herunder tilkøb af konkurssikring.
- Omfatte et fælles rejseankenævn, der behandler klager fra rejsende om rejseydelser.
- Sikre en garantistillelse, så flyselskaberne tager ansvar for den forretning, de udøver.

Bemærkninger til forslaget

Ugennemsigthed om konkurssikring

Den seneste ændring af Rejsegarantifondsloven, som trådte i kraft den 1. januar 2010, havde til formål at sikre de rejsende mod tab ved et flyselskabs konkurs. Dette skulle ske, ved at de rejsende blev tilbudt et frivilligt køb af en obligatorisk udbudt konkurssikring i forbindelse med køb af flybilletter fra flyselskaber, der er etableret i Danmark.

Det har imidlertid vist sig, at reglerne ikke har levet tilstrækkeligt op til deres formål, og at de rejsende ofte står uden mulighed for at overskue, hvornår og hvordan der kan købes en frivillig konkurssikring.

En undersøgelse i Forbrugerrådets blad TÆNK viste, at ca. 15 pct. af de rejsende erindrer, at de har fået tilbudt en konkurssikring inden for de seneste 2 år. Samtidig tilkendegiver over 80 pct., at de ønsker at tilkøbe en konkurssikring, mens ca. 70 pct. siger, at denne gerne må være en obligatorisk del af billetprisen, jf. »Forbrugerpanel om kenskab til og erfaring med tilbud om sikring mod flykonkurs«.

Rejsegarantifondens årsrapport fra 2011 viser, at i 2010 købte ca. 180.000 rejsende konkurssikring til en flybillet eller til billeje i udlandet. Året efter faldt tallet til ca. 125.000.

Selv om der kan være sket en mindre stigning i 2012, hvor flere flyselskaber er kommet til, er situationen stadig utilfredsstillende set i relation til, at 11 millioner passagerer rejste fra danske lufthavne.

Nedenstående tabel over, hvordan flyselskaberne udbyder konkurssikring, kan måske vise en del af forklaringen:

Selskabernes konkurssikring	
Hvordan købes konkurssikring i dag?	Flyselskab
Er inkluderet i prisen på flybilletter	Brussels Airlines
Tilbydes i forbindelse med billetkøb	Air Canada Air Greenland Atlantic Airways Austrian Airlines Finnair Icelandair LOT - Polish Airlines
Tilbydes umiddelbart efter billetkøb	Blue 1 SAS
Tilbydes via mail, blanket eller andet	Air France Czech Airlines KLM Lufthansa Swiss International Airlines
Kontor eller call center skal kontaktes vedr. konkurssikring	Air China British Airways BMI British Midland International Cathay Pacific Egyptair

EL AL - Israel Airlines
Emirates
Gulf Air
Iberia
JAT Airways
Pakistan International Airways
Qatar Airways
Singapore Airlines
South African Airways
Sun-Air of Scandinavia
TAP Portugal Airlines
Thai Airways

Af de over 60 forskellige flyselskaber, der i dag beflyver danske lufthavne, er ca. 35 selskaber registreret i Rejsegarantifonden, mens én af de største aktører på markedet, Norwegian, står helt uden for ordningen. Samtidig er der flere selskaber, der ikke har ladet sig registrere, og/eller har afventet Norwegianssagen mod Rejsegarantifonden. Dertil kommer, at flere flyselskaber har solgt konkurssikringen på en så uigennemskuelig måde, at de rejsende har haft ringe mulighed for at tilkøbe denne.

Desuden er der enkelte rejseudbydere, der samtidig med konkurssikringen tilbyder en privat forsikring til 75 kr.

Selskaberne tilbyder således konkurssikringen på en så forskelligartet og uigennemskuelig måde, at de rejsende enten ikke kan skelne mellem tilbuddene eller har ringe mulighed for at sikre sig.

Forbrugerrådet har oplyst, at rådet har modtaget flere henvendelser, der har bekræftet, at de rejsende i en periode havde svært ved at finde konkurssikringen eller aldrig havde opfattet, at de havde fået tilbudt en sådan under bookingprocessen for det konkursramte Cimber/Sterling.

Dette skete efter en periode, hvor konkurssikringen først havde haft en fremtrædende plads på selskabets hjemmeside, men siden var blevet flyttet til en undermenu i bookingprocessen. Det er nærliggende at tolke det således, at salget af konkurssikringer må have været lavere end tidligere, og at flere rejsende end ellers befandt sig i en uholdbar situation, da Cimber/Sterling gik konkurs.

På nuværende tidspunkt er der ingen tegn på, at der er optræk til en fælleseuropæisk løsning, hverken i EU eller i andre internationale fora, hvorfor der skal stræbes efter en udvidet dansk forbrugerbeskyttelse på dette område.

Der er derfor behov for gennemsigthed omkring konkurssikring ved køb af flybilletter.

Selskaber uden for Rejsegarantifonden

På baggrund af dommen i Østre Landsret den 4. juli 2012 i sagen anlagt af Norwegian mod Rejsegarantifonden er det sandsynligt, at flere selskaber vil melde sig ud af Rejsegarantifonden, fordi de i tråd med Norwegian ikke opfatter sig som registreringspligtige, og der vil være endnu færre selskaber tilbage, hvor de rejsende kan købe konkurssikring, jf.

artiklen »Norwegian går fri af Rejsegarantifonden«, den 4. juli 2012, dr.dk.

I dommen blev der især lagt vægt på, at de flyselskaber, der bør registreres i Rejsegarantifonden, har et fysisk salgskontor i Danmark. Dette til trods for at flybilletter i dag sjældent sælges ved personligt fremmøde på det fysiske kontor. Størstedelen af salget sker i dag via internettet.

Den nuværende lovgivning er altså utidssvarende og tager slet ikke højde for, hvordan salgssituationen reelt er. For at sikre at samtlige flyselskaber omfattes af lovgivningen, skal der derfor tages højde for dette ved ændring af lov om en rejsegarantifond.

Foruden de rejsendes manglende mulighed for at beskytte sig indebærer den utidssvarende ordning også en konkurrenceforvriddning, idet de selskaber, der står uden for ordningen, opnår en konkurrencefordel over for de selskaber, der er etableret i Danmark med fysisk kontor, hvilket efter dommen vil sige selskaber med enten hovedkontor, datterselskab og/eller salgskontor m.v.

Rejsegarantifondens beholdning

Fra danske lufthavne rejste ca. 14 millioner passagerer i 2011, herunder rejsende i transit eller i transfer. Ses der alene på den, der rejste direkte fra danske lufthavne, lå tallet på ca. 11 mio. Der er tale om både private og forretningsrejsende.

Ud fra disse tal vil en obligatorisk ordning, hvor der indbetales 5 kr. pr. passager, som minimum give en beholdning i Rejsegarantifonden på ca. 55 mio. kr. årligt. Fonden vil dermed hurtigt kunne opbygge en beholdning, der vil kunne modstå selv større konkurser.

I lighed med den nuværende lovgivning bør der være et loft over det maksimale beløb, som fonden disponerer over til udbetaling i tilfælde af konkurs. Det betyder, at den obligatoriske indbetaling suspenderes, når loftet nås, og først genoptages, når beholdningen falder under loftet. Loftet skal fastlægges således, at fonden kan modstå mindst et par større selskabers konkurser. Flybranchen er i disse år særdeles turbulent, og konkurser er ikke ualmindelige. Inden for de senere år har der været tre større konkurser, der har berørt et stort antal danske rejsende.

Med hensyn til garantistillelse skal det tilstræbes, at der sikres en ensartet og let adgang for Rejsegarantifonden til at få flyselskaberne til at stille fornuftige garantier, der medfører, at selskaberne tager ansvar for deres forretning. Det kan således overvejes at indføre en minimumsgrænse for selskaber, der kun beforder få passagerer eller har få afgang, så disse er fritaget for at skulle stille en garanti.

Selvrisiko på flybilletter

Ligeledes bør det overvejes at indføre en selvrisiko for de rejsende, f.eks. på et fast beløb pr. billet, således at kun udgifter til flybilletten og evt. hjemrejse over et vist beløb dækkes af ordningen.

Sanktionsmuligheder

For at sikre at både danske og udenlandske selskaber retter sig efter Rejsegarantifondens krav og anvisninger, skal manglende efterlevelse heraf kunne få betydning for selskabernes ret til at beflyve danske lufthavne. En udstedelse af en licens til at kunne beflyve danske lufthavne skal være betinget af, at selskaberne tilslutter sig Rejsegarantifonden.

Reguleringen og håndhævelsen skal bygge på et integreret samarbejde mellem Trafikstyrelsen, andre trafikale myndigheder samt Rejsegarantifonden. Flyselskabernes manglende efterlevelse skal således efter luftfartsreguleringen kunne medføre enten påbud, bøde eller i sidste ende fratagelse af muligheden for at beflyve danske lufthavne.

Alternative løsninger

Andre løsninger som f.eks. frivillig tegning af en privat forsikringsordning eller en udvidelse af den eksisterende rejseforsikring vil medføre, at prisen for konkurssikring vil blive væsentlig højere, at der vil være ringere dækning, og at dækningen kun vil gælde for visse flyselskaber. De ordninger, der i dag udbydes, koster 50-100 kr. og dækker i flere tilfælde kun billetens pris. Det betyder, at der ikke er dækning for en eventuel meget dyrere hjemtransport eller anden form for hjælp for de rejsende, der er strandet i udlandet. Hertil kommer, at der kan være flyselskaber, som forsikringsbranchen ikke ønsker at forsikre imod, da disse udgør en for stor risiko.

Øvrige kommentarer

Der skal tillige pålægges selskaberne en oplysningspligt over for de rejsende om rettigheder ved konkurs, herunder hvordan og hvorledes der kan opnås hjælp i tilfælde af en konkurs.

Det bør ligeledes præciseres, at ordningen omfatter et fælles rejseankenævn for pakkerejser og flyrejser som forudsat ved lovens tilblivelse.

Endelig skal det præciseres, at ændringerne i dette beslutningsforslag udelukkende gælder for private rejser. Forretningsrejsende er dækket af arbejdspladsbetalte ordninger. Inkluderes forretningsrejsende i ordningen, vil dette belaste Rejsegarantifondens dækningsområde.

Skriftlig fremsættelse

Henning Hyllested (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af loven om Rejsegarantifonden.

(Beslutningsforslag nr. B 117)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.